

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
5 pengő, vasárnap (8 oldal) 6 pengő.

Ma a Független Kisgazda Párt ifjúsági napja: délelőtt 11 órakor nagygyűlés az Arany Bikában, délután 3 órakor ifjúsági parlament, este 8 órakor díszelőadás az Arany Bikában

Magyar asszonyok! Magyar leányok!

"Magyar nők születtél!
Add érte szavadat!
Magyar nőnek születni:
Fenséges gondolat!"

A demokratikus választójog ügyénél a magyar honleányok kezebe tette le a jövő Magyarországa sorsát. Minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a 20 éves korhatár meghatározásával a választók névjegyzékében a nők lesznek nagyobb számmal képviselve. Ez a tény olyan befolyást enged a magyar asszonyok és leányok részére a jövő társadalmi életünk kialakítására, amely eldönti, hogy vajjon megérti-e a magyar asszony és magyar leány, hogy ezzel szony egy olyan felelősséget is róttak rá, amely súlyos kötelességgel jár. Ez a felelősség pedig az, hogy be kell bizonyítani az ország női társadalmának, hogy teljes mértékben megértette arra, hogy az ország ügyeinek intézésében részt vegyen a így politikai értelességéről tanuságot tegyen.

Magyar asszonyok! Magyar leányok! A választójog törvénybenlktatásával Magyarországnak egy szomorú korszaka zárult le. Új magyar élet övényre léptünk. Több, jobb, szebb, igazibb magyar életet kell kezdenünk. Olyan magyar életet, ahol az erősebb nem nyomja el a gyengébbet. Ahol nem a rang, a módosság lesz a meghatározója annak, hogy ki vagy, hanem az, hogy munkáddal mennyit tudsz embertársaid javáért tenni. Ahol minden juttatással, minden cselekedetteddel biznyságot teszel arról, hogy hazádhoz fanatikusan ragaszkodol, annak magyarságáért szívvel-lélekkel munkálni kész vagy. Egy olyan Magyarországot akarunk felépíteni, ahol a demokrácia szabadság, a szabadság pedig élet. Azt akarjuk, hogy minden rendű és rangú ember, ki e hazában él, szabad, független polgára legyen e hazának. Azt akarjuk, hogy ebben a hazában egyenlő jogok, egyenlő kötelezettségek legyenek. Azt akarjuk, hogy szünjön meg az osztálykülönbség, de szünjön meg az osztályuralom is. Azt akarjuk, hogy ebben az országban soha többet párturalom ne legyen, hanem legyen magyar népi demokratikus uralom, amely egyenlő jogú polgárrá avat mindenkit, aki az egyetemes magyarság jóvoltáért dolgozik. Az értelmiség, iparos, kereskedő, munkás, földműves, vagy napszámos a népi demokrácia jegyében tiszteltet érdemel, mert dolgozó tagja az egyetemes magyar társadalomnak. Azt akarjuk, hogy szorgalmas munkájának gyümölcseit, a megszerzett magántulajdont mindenki eismerje és tiszteljen tartsa. Azt akarjuk, hogy vallásos meggyőződését mindenki szabadon gyakorolhassa, ebben senki meg ne háborítsa. Azt akarjuk, hogy a mult szerencsétlen fasiszta rendszerét felszámoljuk s ezzel szemben minden demokratikus párt politikai

Szovjet, angol és amerikai sajtóhangok Magyarországról és a békeszerződésről

Rövid szünet a külügyminiszterek londoni tanácskozásában

London, szeptember 22. Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint a külügyminiszterek tanácsának szombati ülését váratlanul elhalasztották. Jól értesült körök véleménye szerint az elhalasztásnak nincsen különösebb jelentősége. Az előző napokban a tanácsnaponta kétszer ülésezett és a küldöttségeknek nem volt idejük a javaslatok áttanulmányozására. A jövő ülésen folytatják a balkáni békeszerződés előkészítését.

Moszkva, szeptember 22. A szovjet olvasóközönség — minj a moszkvai rádió közli — nagy érdeklődést tanúsít más népek éleleiránt és különösen azok az országok iránt, amelyek most újonnan építik demokratikus életüket. A „Pravda”-ban Pervomajszk szovjet író közölt cikket az új Magyarországról. Vázolja, hogy a magyar

nép hogyan építi újjá a németek által szétrombolt és kifosztott országot és miként törekszik egész életének megújítására. Megállapítja, hogy sikertelenek maradnak a reakciók akálódásai, akik az országot a régi útra szeretnék visszaterelni. A magyar demokrácia sikeresen fejlődik. (MTI)

Newyork, szeptember 22. A „Newyork Times” írja, hogy nehézségek mutatkoznak a bolgár és magyar békeszerződésekkel kapcsolatban, amelyet pénteken kezdtek tárgyalni. A lap úgy értesül, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia a dunai államok. Kal csak abban az esetben hajlandó békeszerződést kötni, ha ezekben szabad választások útján demokratikus kormányok alakulnak. (MTI)

London, szeptember 22. Ugy

tudják, hogy a külügyminiszterek Londonban ülésező tanácsa még mindig nem tudott dönteni a Romániával és Bulgáriával kötendő békeszerződés ügyében — írja a Reuter iroda külügyi munkatársa. A bolgár békeszerződésről három, szovjet, brit és amerikai tervezet fekszik a tanács előtt. A bolgár ügy megoldása nagyobb nehézségekkel jár, mint a román békeszerződés kérdése, mert Bulgária és Görögország között vitás kérdések állanak fenn. Görögország határkiigazítását és hadikárpótlását kíván Bulgáriától. A másik kérdés a Szovjet-Unió és a nyugati szövetségesek között, vajjon a bolgár, román és magyar kormány képviselői kormány-e és aláírhatja-e a békeszerződést? (MTI)

kapcsolatosan alkalmazkodnia kell. A rendőrség szempontja az kell hogy legyen, hogy a választás sokkal kapcsolatos törvényeket, rendeleteket és központi utasításokat a legszigorúbban betartsa. A rendőrségnek teljes erővel kell lépnie minden jogellenességgel és netán mutatkozó erőszakkal szemben.

A belügyminiszter hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy az egyes rendőrhatalóságok vezetői állandó érintkezést tartsanak fenn a helybéli politikai pártok vezetőivel és azonnal egyeztetésük a panaszok kivizsgálásában és elintézésében az eljárást. Elvileg azt is helyesli, hogy a pártoknak bizonyos összeköttetési legyenek az egyes főkapitányságokhoz.

Németországban hatálytalanították a faji törvényeket

A németországi ellenőrző tanács a még érvényben lévő 26 nácitörvényt, így a faji törvényt is hatálytalanította, a militarizmus kiirtására pedig elrendelte, hogy a katonai kiképzés bármely formája halálbüntetés terhe mellett tilos.

Berlin vezetője az életben maradt zsidókat a fasiszma ideozatának nyilvánította és kedvezményes elbánásban részesíti őket. Berlinben az életben maradt zsidó száma hat ezer, egész Németországban csupán 35-000. (MTI)

Megszüntetik az internálásokat

A háborús, vagy népeellenes bűnösöket egyenesen a Népbíróságnak adják át

A „Világosság” című lap értesülése szerint a belügyminiszter rendelkezést adott ki, amelynek értelmében az internálásokat meg kell szüntetni. A kiket háborús, vagy

népeellenes bűncselekménnyel vádolnak, nem internálják, hanem a rendőrhatalóságok egyenesen a népbíróságok adják át.

A belügyminiszter elrendelte,

hogy rövid időn belül a megtévedt kisembereket az internálótáborokból bocsássák haza. A rendelkezés végrehajtása megkezdődött.

Ujabb aggasztó hírek a szlovákiai magyar üldözésekről

Budapestről jelentik: Illetékes helyen erősen aggasztónak tartják a szlovákiai magyar üldözésekről érkező legújabb híreket és úgy látják, hogy ebben a kérdésben még nem történtek meg a cseh-szlovák kormány részéről azok az intézkedések, amelyeknek összhangban kellene állniuk a potsdami értekezlet határozataival.

E hírek szerint a Szenc—Ersékújvár vasútvonalától északra fekvő magyar községekben szlovák csendőrök jelentek meg és megkezdtek a magyar családok őssezerését. Felvették személyi és vagyoni adataikat és egyúttal kilá-

tásba helyezték, hogy az őssezerést hamarosan átviszik a magyar határon, vagy pedig északra telepítik őket. A magyar falvakból küldöttségek mentek Pozsonyba a belügyi kirendeltséghez és ott tiltakoztak az őssezerés ellen. A belügyi kirendeltségnél kijelentették, hogy a kitelepítési őssezerésekről

semmit sem tudnak. Ezek szerint tehát feltételezhető, hogy önkényes akcióról van szó, amelyet a csendőrség a partizánok nyomására hajt végre. Több ezer magyar család léte került bizonytalanságba és a falvakban érthetően nagy az izgalom. (MTI)

A rendőrség magatartása a választásokon

Ertekezlet a rendőrség vezetőinek bevonásával a belügyminiszteriumban

Erdei Ferenc belügyminiszter Budapesten a vármegyei rendőrfőkapitányságok vezetői bevonásá-

val tartott értekezleten lefektette az irányelveket, amelyekhez a rendőrségnek a választásokkal

Javaslat a munkabérek ötven százalékkal való emelésére

A Szakszervezeti Tanács az utóbbi időben behatóan foglalkozott az árak emelkedésével kapcsolatos helyzettel és megállapította, hogy a kollektív szerződésekben lerögzített munkabéreket fel kell emelni. A munkabérek telemlését 50 százalékkal javasolja az azal, hogy a kormányzat részéről történjen intézkedés a dolgozó munkások szükségleti cikkeinek hatósági áron való beszerzésére. A Szakszervezeti Tanács felkérte a magyar kormányt, hogy az országépítő munka zavartalan biztosítása érdekében a legrovidebb időn belül gondoskodjék olyan

fellegását tiszteljen tartassuk. Egyszóval tisztá, becsületés, az igazságot mindenki részére egyformán osztogató, magyar demokráciát akarunk!

Magyar asszonyok! Magyar leányok! Ezeknek az eszméknek a megvalósítására, ezeknek az eszméknek a szolgálatára hívunk mi mindannyiunkat, akik a magyar névre számot tartotok. Gyertek erős lélekkel, szent, megmáshatatlant akarattal a mi háromszíni magyar lobogónk alá, amelyre a magyar népi demokrácia jelszava van felírva, amely úgy a nőnek, mint a polgárnak, a földmunkásnak, ipari munkásnak egyenlő jogokat, egyenlő szabadságot köve.

tel. Gyertek határt nem ismerő lelkesedéssel ez alá a lobogó alá, amelynek három színe az egyenlőséget, testvériséget és a szabadságot jelképezi. Gyertek azzal a fanatikus hittel, amelyet semmiféle tetzetős szólam, busás ígélet, üres jelszó meg nem ingat. Hozzáátok el ez alá a magyar lobogó alá a ti tisztá magyar szíveteket. Hirdesétek bátran, mindenfelé, hogy ezt a leromlott országot csak egy eszme mentheti meg, a színtiszta, eszményi magyar népi demokrácia!

Magyar asszonyok! Magyar leányok! Kezetekben van a magyar haza sorsa. Rajtatok áll, hogy ez a szerencsétlen, sokat szenvedett ország talpraálljon. Ti döntitek el

a magyar jövőt. A ti szavazatotokon mulik, hogy felépülhet az új Magyarország, amely biztos bázisa legyen minden magyar ember nyugodt, kiegyensúlyozott megélhetésének. Rajtatok áll, hogy egyszerűsmindenkorra döntsetek afelött, hogy férjeiteket, gyermekeiteket, mátkátokat, testvéreiteket akaratotok, bejegyzéseitek nélkül, érdekeitek ellenére a vágóhídra ne hurcolhassák. A ti szavazatotok dönti el, hogy lesz-e Magyarország! A ti szavazatotok dönti el, hogy gyermekeiteknek lesz-e biztos jövője!

Fel tehát az áldozatos, lelkes munkára! Kötelességének tartsa minden magyar asszony és leány,

hogy a választójogot megszerezze. Aki a szívén, lelkén viseli a demokratikus magyar sors kialakítását, ki kell verekednie a választójogát és élnie kell vele. Minden szavazat, amely a fenti eszmékért hull a szavazóurnába, egy-egy erős téglia az új, magyar népi demokratikus élet épületének fundamentumára. A választójogról lemondani és azal nem élni bűn, sőt merénylet a kialakítandó magyar jövő ellen.

Magyar asszonyok! Magyar leányok! Számítunk rátok! Bizunk bennetek!

Dáza György.

Huszonyolcezer hold erdőt vett át Debrecenről az állam

Tízszáz ekkora területet erdőszíntek Debrecen környékén Az erdőgazdálkodás új rendje

Debrecen városát és a debreceni közönséget közelről érdekli most az a kérdés, hogy mi lesz a torsa a város erdeinek. Debrecen Magyarország egyik legnagyobb földtulajdonosa volt és a város határában huszonyolcezer katasztrális hold erdőterületet mondhatott magának. A város vagyonának jelentős részét képezte ez az erdőbirtok. A földbirtokreform és az ennek végrehajtásául kiadott különböző miniszteri rendeletek elvették a városról az erdeket, amint ahogy a kormányrendelet értelmében minden olyan erdőingatlan, amely tíz holdnál nagyobb, az állam tulajdonába szállt át.

E kérdéssel kapcsolatban különböző nyilatkozatok és kijelentések történtek. A közönséget tehát méltán érdekelheti egyrészt az a kérdés, hogy mi történik a város erdőivel, másrészt a közönség arra is kíváncsi, hogy amennyiben változás következne be a hatalmas erdőbirtok tulajdonjogában, mennyiben érinti ez Debrecen lakosságának tűzifaelátását és hogy a jövőben ezen a téren történik-e valamiféle olyan intézkedés, amely megváltoztatja a mostani állapotot.

Ezekkel a rendkívül fontos kérdésekkel fordultam illetékes faktorokhoz, akik öszintén és leplezetlenül felárták előttem a helyzetet és informáltak mindarról, amit a nyilvánosságnak tudni kell. Minden megjegyzés nélkül közlöm a kapott információkat a következőkben:

DEBRECEN VALAMENNYI ERDEJÉT ÁTVETTE MÁR A KINCSTÁR

A 600. számú miniszterelnöki rendelet és az ennek végrehajtásáról szóló 5600. földművelésügyi miniszteri rendelet — mind a ketten március 18-án lépett életbe — rendel el az erdőbirtokoknak a kincstár részére való átengedését. Ezek a rendeletek Magyarországon kerekken kétféle katasztrális hold erdőbirtokot érintettek. Körülbelül ennyi erdőbirtok került központi irányítás alá, főként azért, hogy központi irányítással biztosítsák a megmaradt Magyarország feletti csekély erdőbirtokának egységes és helyes kezelését. Ez az erdőbirtok nem elég arra, hogy az ország faszükségletét fedezze. Eppen ezért egységes és helyes irányítással kell gondoskodni a fásításról, különösen az Alföld fásításáról és már ki is jelölték azokat a területeket, amelyek átmenve az állam tulajdonába, erdőszíntekre kerülnek. Egyedül a debreceni Erdőgazgatóság területén, Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár, valamint a csonka Ung, Bereg és Ugocsa vármegyék területén több, mint 280.000 katasztrális hold terület került befásításra, tehát az ország erdőállományának majdnem egy heted része. Debrecen határában is folynak a fásítások, a Hortobágyon már gyönyörű erdőfoltok vannak és esztendő múlva a Hortobágy négyezer holdas erdői tűzifával látják majd el Debrecen népet.

Mint ahogy az erdők átvételét törvényerejű miniszteri rendeletek határozták el, azokat végre kellett hajtani, bármennyire érzékeny pontján sújtja is ez a város. Eppen ezért a debreceni állami erdőgazgatóság a törvény rendelkezéseit értelmében már hónapokkal ezelőtt megtette a szükséges lépéseket, hogy átvegye a város erdeit. Debrecen érhetően minden lépést megtett, hogy az erdők birtokában maradjanak. A törvényhatósági bizottság különböző határozatokat hozott és különböző feltevéseket intézett kormányhoz. Legutoljára a földművelésügyi minisztérium 80.279. számú leiratában elutasította a város feltevéseit. Ezután megkezdődött a debreceni, nagyerdei,

a bányai, halápi, nagysercei és guthi erdőhivatalok területén lévő városi erdőbirtokok átvétele. Szeptember 15-ig a debreceni erdőgazgatóság a város valamennyi erdejét átvette és Debrecen erdőbirtoka e pillanatban már az állam kezén van.

MILYEN LESZ DEBRECEN KEZELÉSE AZ ÁLLAMI FÉLREHÉLYEN?

Arra a kérdésre, hogy milyen lesz Debrecen lakosságának feladata az új rendben, illetékes helyen ezt az információt adták: A polgári lakosság, akár szakszervezetek vagy testületeik útján, változatlanul éppen úgy kapzentul is fát, mint kapott eddig. A faellátás technikai lebonyolítása a mai demokratikus idők szemléletének megfelelően gyors és igazságos lesz. A fa átadása, számfelvétele és fizetése az erdőgazgatóság ellenőrzése mellett az állami erdőhivataloknál történik. Meg kell itt jegyezni azt, hogy az ország tűzifaszükségletének legfeljebb negyedrészt tudta biztosítani a fa, a többi szénrel és importfával pótoiták. Ha inséges időket is élünk ma, Debrecen kivételesen szerencsés helyzetben van és igen sok ezre rug azoknak a száma, akik téli tűzifaszükségletük jelentős részét vagy fedezték már, vagy ezt most biztosítják. Az erdőhivatalok éppen a rendkívüli időkre való tekintettel és belátva a veszélyt háború okozta kényszerhelyzetet, nem riadtak vissza olyan megoldásoktól sem, amilyenekről normális körülmények között még csak beszélni sem lehet. A helyzet rendkívüli és ez rendkívüli megoldásokat követel. De ha már nem tudják megakadályozni, akkor legalább az arra illetékes fórumok minden törekvése oldalra nyúl, hogy a jövőről gondoskodjanak, és kettőzött erővel folytassák a fásítást. Nemcsak a rendszeres fásításokat végzik, hanem a szikes földeket és azokat a területeket, amelyek mezőgazdasági termelésre nem alkalmasak, erdővel ültetik be.

Az erdőgazgatóság a város által fára kiadott bárcákat be fogja váltani. Ezentúl az utalványokat az erdőgazgatóság adja ki. Az erdőgazgatóság a legteljesebb erővel támogatja a termeléseket. Mindenkinek, aki ilyen irányú kérelemmel fordul az igazgatósághoz, engedélyt ad arra, hogy termeljen. De természetesen ez a termelés csak rendszerben történhetik. Az önálló háztartással bírók négy, a legényemberek és egyedülálló nők két ürméter fa kitermelésére kapnak engedélyt és ennek a mennyiségnek negyed-részét ingyen kapják. Nincs olyan ember Debrecenben, aki az erdőgazgatóságtól — ha kért — ne kapott volna kitermelési engedélyt.

AZ ERDEI VASUT ÉS A VÁROSI FÜRÉSZTELEP SORSA

A földbirtokreformmal kapcsolatban kiadott rendelkezések közelről érdeklik Debrecen legjobboldalmazóbb mintaszteri vállalkozásának, az erdei vasutnak és a hozzátartozó fürésztelepnek a sorsát. Először is a kincstár álláspontja a következő: Az 5600. számú fent hivatkozott miniszteri rendelet előírja, hogy nemcsak a magánbirtokban lévő erdeket kell átadni, hanem ezen ingatlanok felépítményeit is tartozékaik is, továbbá minden olyan területet, amely az erdőgazdálkodással összefügg, át kell adni az államnak. Az erdőgazdálkodásához tartozó üzemeket, különösen a fürészüzemeket, valamint az erdei vasutakat a hozzájuk tartozó területekkel és felépítményekkel együtt meg akkor is, ha azok az erdő területén kívül vannak elhelyezve.

Az erdőgazgatóság elgondolása az, hogy amennyiben az erdei vasutat és a hozzátartozó üzemet átveszi, akkor itt nemcsak a városi fát fogja feldolgozni, hanem saját szállítási eszközök igénybevételével idehozza más területekről is a szénfát és azt itt dolgozza fel. Az igazgatóság egész éven át üzemben tartaná a fürésztelepet és munkaalkatmal nyújtana a munkásságnak.

Ez a kincstár álláspontja. A város emines érdeke ezzel szemben azt követeli meg, hogy az erdei vasut és a hozzátartozó fürésztelep feltétlenül a város birtokában maradjon. A vasutat és a mintaszteri üzemet Debrecen teremtette meg, debreceni munka és Debrecen áldozatkészsége telték az egész ország egyik legtekintélyesebb közüzemévé ezt a vállalkozást. Debrecen költségvetése annak elvesztését nem bírni ki. A polgárság teherbíró képessége a minimumra, vagy még azon alul is süllyedt, fantasztikusan magas pótdadókkal lehetne csak pótoitni

az nem elvesztése révén beálló bevételeket.

Ennek a városnak demokratikus pártjai és azok a tömegek, amelyek ezekbe a pártokba tömörülnek, hiszik, hogy az erdei vasút, amely végeredményben fán kívül személyszállítást is végez és pedig jelentős mértékben, amelynek meghosszabbítását, mint a béke első vasújtát most építette meg Debrecen városa, felelte súlyos áldozatok árán és az a fürésztelep, amely a városnak szerves részét képezi és attól el nem választható, megmarad Debrecen birtokában és kezelésében akkor is, ha az erdőbirtokokról fájó szívvel le kell mondani. Állam és város, ez esetben is dolgozhatnak együtt és ha a fürésztelep állami kezelésben idegenből jött szénfát fel tud dolgozni, megteheti azt akkor is, ha a telepet onnan dirigálják, ahol azt megtervezték és felépítették: a debreceni városházáról...

Paál Jób.

Nagyszabású városrendezési terv a vasúti állomás elpusztult környékének újjáépítésére

A tavalyi bombatámadások folytán elpusztult városrészek újjáépítésének kérdése komoly megfontolást tárgyalt képezi úgy a város műszaki hivatalának, mint az újjáépítési kormánybiztosságnak. Az idevonatkozó megbeszélések és tervezetek a legnagyobb csendben, de annál komolyabban folynak illetékesek között.

Az első nagyvonalú terv már megszületett. Füst János városi mérnök, aki külföldön való tartózkodása alatt értékes tapasztalatokat szerzett, most kitűnő tehetségének párosításával elkészítette a vasúti állomás elpusztult környékének, a Hunyadi- és Deák Ferenc-utca, valamint a Petőfi-terület általános feltűnése számotartó műszaki tervét.

A bombázások okozta szörnyű rombolások a városnak ezen a részén azt az előnyt nyújtja, hogy a modern építkezések megfelelő, igazán nagyvárosi szabványozási tervet lehet készíteni, mely valóban egy egészséges városrendezésnek lesz alapja.

Füst János mérnök városrendezési tervéről a következő tájékoztatást adta a „Debrecen” munkatársának:

— Nagyon szeretném, ha az újjárendezés elé kicsinyes szempontok miatt nem gördítene az akadályokat, mert igen rövidlátó várospolitika lenne, ha a régi romok konzerválnák egyéni és tulajdonjogi érdekektől és később ezek a megmaradt romok akadályoznák meg e városrésznél rendszeres újjáépítését. Az új terv a rendezés alá eső területeknek 25 százalékát veszi igénybe utak és közterek létesítésére. A megmaradó beépíthető telkek tulajdonosait a veszteségeikért bőségesen kárpótolja ingatlanuk értékmelkedése.

— Ami a terv főszempontjait illeti három részre oszlik és pedig a közlekedés, telekszabályozás és esztétikai megoldás. A közlekedést illetően az a tarthatatlan helyzet, hogy Debrecen főútvonalai, a Piac-utca, a pályaudvar felé elszűkül. Az új megoldás szerint a Piac-utca teljes 30 méteres szélességgel ki fog vezetni a Petőfi-térig, ahol ovális alakú térkiképzést nyer. A főforgalmat az állomásról a városba és viszont a kiszélesített Piac-utca bonyolítja le és a Deák Ferenc-utca csak mellékforgalmat szolgáló, lakójellegű utcává válik. A kiszélesített Piac-utca a Petőfi-tér és Rákosi Jenő-utcáig a villamos-sínek az úttest közepén helyeztetek el, hogy a Petőfi-téri körforgalomba bekapcsolódjék. A Rákosi Jenő-utca túl a sínek le-

kanyarodnak a mostani gyalogjárók melletti vezetékűkhöz. Az új Petőfi-térre torkollik ki a meghosszabbított és kiszélesített Vörösmarti-utca is. Ez a második legfontosabb útvonala lesz a vasúti állomás felé való közlekedésnek. Ez az út az egyetemről bonyolítatlan le a forgalmat a pályaudvarig.

A város térképe azt mutatja, hogy Debrecenben az ingatlanok túlnyomó része keskeny utca frontú, melyen benyúl, hosszú téglalap alakú telkekből áll. A régi mezőgazdasági jellegű városképzésnek következménye, melyek hátsó részében kertek vannak. A városépítészeti tudomány haladása előbb az úgy nevezett szegélybeépítést alkalmazta, aminek célja a belső udvarok kialakítása volt. A tovább fejlődés során a sávós beépítés jutott érvényre, mert ez praktikusabb és azzal jár, hogy az udvarok zárt jellegű megszüntetési az áltai, hogy kinyitja azokat az utcáig. Az újjáépítési terv ezt a sávós beépítési módot is alkalmazza ott, ahol lehetséges.

A modern épületek egész sora, parkok és új utcanyitások után túlkicsi beépíthetetlen telekmagradványok keletkeznek, melyekre nézve a terv készítője azt a megoldást ajánlja, hogy a város a kislajkítás és megvétele helyett telek átalakítási eljárást alkalmazzon, mert ez volna igazságos

Hétlőn felelemlik a kenyér árát?

25 pengős árat terveznek

A debreceni pékek olyan irányú kérelemmel fordultak a közellátási ügyosztályhoz, hogy engedélyezzék a kenyér árának felemelését. A liszt ára, só, tüzölő, fuvar, munkabérek nagyarányú emelkedésével indokolták az áremelési kérelmet és a kalkuláció nyomán 23—25 pengőre kérik felelemlik a 10 pengős kenyérárát különként.

A kenyér árának megállapítása ügyében Végh Dezső polgármesterhelyettes érkeztetett hívti össze a párok, szakszervezet, szakemberek bevonásával, de nem is kezdtek tárgyalni, mert Végh polgármesterhelyettes közölte, hogy Nahóczky Miklós, a közellátási felügyelőség vezetője fontos tárgyalásokat folytat Budapesten a közellátási miniszterrel és a tárgyalások eredményét meg kell várni. Hétlőn újabb érkeztetlet tartanak és ekkor állapítják meg a kenyér új árát, ami 23 pengőre terveznek. Sok függ a pártok és szakszervezet állásfoglalásától is. A keverési arány különben újab-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945 IX. 23.

és célravezető. A korszerű városfejlesztésnek lényeges kelleke az esztétikai és városépítészeti kérdések megoldása. Ezzel összefüggnek a hasznosság szempontok is. Ebből következik, hogy a Petőfi-tér, mely nagy forgalm számára alkalmas üzleti negyed kialakítására s ezért 6—8 emeletes házakat kell odá építeni. Ez a rész tehát méltó keretet fog adni az újonnan felépítendő pályaudvarnak. Az állomás épület tengelyében és a kiszélesített Piac-utca meghosszabbított vonalában megmarad a jelenlegi helyén a szovjet hősök emlékműje. A Petőfi-tér kiképzésénél az egyes homlokkiépzés kötelezettségét kötelezővé kell tenni. Itt talán egyébként elhelyezést a MÁV üzletvezetőségnek székébe. A terv folytatásaként az Erzsébet és Tóth Árpád-utca közötti háztömb felhagyatása a Vörösmarti-utca meghosszabbításánál nyer alkalmazást.

A rendezés egyik lényeges része az a teletömb, mely a Hunyadi-, Dák Ferenc és Erzsébet-utca között terül el. Ezen a részen a 916. hrszámú telek teljesen megszűnik és a törvényesül épület föbejárásával szemben a tömböt egy parkos beiktatásával lazítja fel a tervvázat. Így a Hunyadi-utca kiszélesítéséhez szükséges sávval együtt az egész teletömb 50 százaléka közterületté válik. A Piac- és a Deák Ferenc-utca között egy tér létesül, bár a főforgalmi út mentén fekszik, de maga mentes a forgalomtól. A teret két oldalon egy egy toronyszerűen kiképzett mintegy 40 méter köpkörány magasságú épület flankirozza. Mindkét torony egyszersmind utcalezárást is alkot, az egyik a kiszélesített Barna-utca tengelyében, a másik pedig a Deák Ferenc-utca irányában. A tér déli részén létesül terület kiváon alkalmas lenne modern szálloda céljaira. A zsidó templom környéke is rendezés alá kerül az 500—502. hr. számú telekeken. Itt egy gyalogjáró utca haladna a Varga-utca felé. Az itt lévő telekre az alacsonyabb épületekkel volna beépíthető, míg a templom háttárgótt egy arkádszerű díszudvar építése a mai rendezetlen állapotot szüntető meg.

Szakemberek, akik ezt a nagyszabású városrendezési tervet megismerték, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak arról és szerencsekívánataikat fejezték ki Füst János mérnöknek értékes munkájáért.

(h. s.)

Vétel! Eladás!
Rádió készítés és javítás
BRAUN Piac-utca 11. sz.
Bika-épület

MATEOSZ gépkocsi indítás BUDAPESTRE
hétlőn korán reggel. Előjegyzések vasarnap délig.
Szent Anna-utca 12. szám.

FIGYELEM! FIGYELEM!
Ha elegánsan akar jární öltönyt, felöltőt, télikabátját
Bernath Lajos
szabómesternél készíttesse.
Arany János és Piac u. sarok I. emelet.

Kenderzsineg, kötélárak, hevederek kaphatók
Kontsek László cégnél
Halvan-utca 6.

Bernath Sándor bútor üzlete
Piac-u. 28. Gambrinus átjáró
Beköbeli választék. Szolid kiszolgálás.

Értesítem a t. vevőmet és lemerősdmet, hogy fiamtól, Bur-gundia-u. 2. szám alatti szijgyártóüzletből külváltam, műhelyem Nyil-u. 47. sz. alá helyeztem, hol a szijgyártó szakmához tartozó új munkákat és javításokat elfogadok.
ID. NEMES KAROLY szijgyártóm. Nyil-u. 47.

Irha bundát megrendelésre készít.
Kiss János szücsmester Piac-u. 41.

Hova lett a „Szépség és Igazság“?

Debrecen nagy írójának posthuma kötetének és az Oláh Gábor-nyomában

A debreceni klinika egyik ágyán néhány évvel ezelőtt hunyta le örök álomra fáradt szemét Oláh Gábor, Debrecen nagy írójának, akinek nagyságát nehezen ismerte el az a kor. Nem csoda, Oláh Gábor a magyar élet mélységeiből jött, a népből, apja flákeres kocsa, anyja kenyérsütő asszony, aki ismerte az utolsó három évtized társadalmi pszichéjét, egyáltalán nem lepdőtt meg, hogy Oláh Gáborról idegenkedtek azok, akiknek az volt a fontos, hogy ki honnan jött, nem az, hogy a tehetségnek milyen klucseivel érkezett. Magától értetődő, hogy Oláh Gábor nem lehetett nagy író azoknak, akiknek a germán szellem Magyarországra szabadított külszépüreliséget jelentették a szellemi frontot.

Oláh Gábor és a többi effelejtett és életében kellően nem méltányolt magyar tehetséget napjainkban, a demokrácia korának kell rehabilitálni. Biztató jelt nyújt erre nézve, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen indítvány hangzott el arra nézve, hogy nevezzenek el utcát Oláh Gáborról. Bizonyosra vesszük, hogy erre rövidesen módot is találnak és a Kar-utca, ahol Oláh Gábor Debrecen csodálatos színelvel írta be nevét az irodalomtörténetbe, ahol a szülői ház kopár falai között a költői képzelet legzűbb és legzűbb gondolatai szűkítették virágba, a jövőben az Oláh Gábor nevét fogja viselni. Itt született meg, ebben az utcában és házban a „Tájos fiú“, az utolsó két évtized egyik legszebb magyar regénye és egy hatalmas szellemi könyvtárral művelve helyezve az élet asztalára, itt vívta egy emberöltőn át sziszifuszi harcát a maradandósággal, betegesen is neki szegezve tollát az elmúlásnak.

HOL VANNAK AZ OLÁH GÁBOR KÉZIRATOK?

Oláh Gábornak több, mint félszáz kötetet jelent meg, de legálább ennyit hever kiadatlanul, kéziratban. Harminc szindarab kézirat rabszolgaként a debreceni írószalon fiókjában, mely nagy és merészen újszerű témákkal csodálatos muzsikáló nyelvűekkel, remek alakjaikkal odakiváncsoltak friss hatásoként a szenvedő magyar drámának a színpadok szűkített és bengáli bforban fűrészt világlában. Valamikor, négy-öt évvel ezelőtt beszélünk arról az akkor már nagybeteg költővel...

— Hát miért nem kéri tőlem? — tártá ki karját fájdalmas tehetetlenséggel. Én nem árulhatom a portékámat. Igaz, hogy sok vad és keserű igazság van bennük, nehéz kérdések, mázsás problémák, de ez talán nem mindegyiknél akadály...

Lassan, a beszélgetés hevében kiszalad egy nemes büszke lélek minden panasza:

— Itt vagyok leülepedve Debrecenben. Nem vesznék észre, mert nem jelentkezem. A könyvem nagyrészt magam adtam ki én törlesztettem az árát kis tanári fizetésemből, megrogyszokva és megköpelve. Ha látnám innen kiszállni a gondolatokat, embereket tüzesítve át, akkor más volna... Talán ez hiányzik, ezért fáj az élet: nincsenek írói örömeim és nincsenek emberi örömeim.

Ahogy felegyenesedett hatalmas alakjával, boltozott koponyájával, olyan volt a beszéd hevében, mint egy tragikus hős:

— Nem ártatom magamat... A cukorbetegség gyógyíthatatlan. Elutaztam? Mihaszna. Költsem a pénzem, a fillérjeimet? Inkább kiadom rajta egy könyvem.

Tekintete végig suhant a karutcai szülői ház könyvtár görnyedő szobáján, mely magába zárta életét s amelynek kopár falai között csodálatos percek ajándékként egy zenélő költő

gigylladt fantáziája tündérszöveget teremtett zenélő, puha sorokban, színek mámoros ragyogásában. A tol sercegeése közben egy csodálatos élet lobogott el tti s az egyszerű bútorok pedig egy nagy magyar érték alkotásainak klucses tömegét őrizték.

Ezek a kéziratok ma is ott vannak a múzeumban egy ládában, ahova a légitámaszok elől mentette a debreceni múzeum igazgatójának irodalomszeretete. Ott van saját művei mellett az Eminescu versek fordítása, aminek kiadása ma tette jelentene a magyar-román kultúrközlekedés terén.

A magyar könyvkiadóknak egy súlyos adósságuk van talán nem is Oláh Gábornak, ennek a tragikus sorsú magyar zseninek emlékével szemben, aki magánya szigetén fejedelmi göggel, szinte egyetlen volt a magyar írók között, akik nem tudott betérni, maga felé hajlítani a közvélemény és koráramlat szele. De súlyos adósságuk van a magyar közönséggel szemben is, mely évtizedeken át kénytelen volt egy talpi művészzel beérni, állrodalmat habzsolni, tehetségük utalványát az élet pénzáránál ügyesen értékesítő, jószímatú átlagírók „remekelt” elfogadni, miatt a konok kitarással dolgozó Oláh Gábor nemcsak csodálatos, az igazi irodalom aranyát jelentő művészetének remekel írószalonhalálra voltak kárthatva.

Legalább most, utólag tegyük ezt jóvá, válogassuk ki legértékeseiből kisemmiszték szavát.

Meghalt Ady Endre kedvenc cigányprimása, aki kilenc nemzet nótáit ismerte

Cigányprimást temettek a napokban a Köztemetőben. A szép szomorú magyar ősz szeptemberi ragyogásában, amikor a levelek halknak, mint sóhajtak egy verte-len ajakról, válnak le a fákról, fájdalmasan, édesen, puhán, szivetsimogatóan sirtak fel a bánatos nóták az elmúlás kertjének halk csodájában. Az összes debreceni cigányzenekarok kísérték utolsó útjára Rác Gyulát, aki fejedelmi udvarok, vídám szórakozóhelyek szikrázó pompája, egy duhaj úrmuris, sir felé táncoló, vonagló világ elmúltával maga is elköltöztött az élők sorából.

MUZSIKUS KARRIER KONSTANTINÁPOLYTÓL A BURGIG

A temetőből jövet ifj. Rác Gyula cipányprimás beszélt el Rác Gyula élettörténetéről, mely a milleniumi idők derűs csendjé- től a századelej föjtő, füledt légkörén át vezet az első világháború halálárkáig, amikor ágyuk dörgése, bombák robbanása ordított bele khaotikus hangzavarral a puha, szordinos zenébe. Aztán más világ jött: hosszú és bész... konjunktúra és dekonjunktúra, rikoltó jazz és B-lista, munkanélküliség és minden haborúnál gyilkosabb béke egészen a második világháború véres örületéig... Ötven esztendő, mely sarkából fordította ki a világot, két emberöltő, mely izzó kérdéseket dobott fel, olyan problémákat, melyek túlhárogatták a zeneszt... Rác Gyula vonója két nemzedéknek csöpögtette lelkére a felejtes aranyfémét ebben a mérgezett korban.

Lábunk alatt hullt lombok öst zenélnék. A halálra sebzett távozó nyár vércseppjei egnek, mint parányi rozsdafojtók a sárgult leveleken. Igazi temetési hangulat. Az a kor is, amiről szó van, ma már a múlté, halott teljesen. Sajnálni sem lehet. Behunyta szemét a nagy kérdések előtt, betömte füleit, vagy zenezővel, vagy mással, hogy ne hallja meg a dolgozókat, a pusztulókat, a jo-

sebb tíz kötetét és hozzuk nyilvánosságra. És nevezzük el Oláh Gábor nevére a Kar-utcat, melynek magányában életét ellobogta a nagy debreceni magános...

MI TÖRTÉNT A POSTHUMUS KÖTETTEL?

Oláh Gábor 60-ik születésnapjára egy tsnulmánykötetet elhatározta, hogy kiadja a Csokonai Kör. Jó magyar szokás szerint Oláh Gábor 60-ik születésnapját akkor ünnepezték meg, amikor már a 61-ik évét is csaknem betöltötte és a kötet, melynek a nagybeteg költő „Szépség és Igazság” címet adta s anyagát halálos beteg, a kórházi ágyon válogatta össze, már nem jelenthetett meg életében. Csobán Endre, a Csokonai Kör főtárára kijelentette munkatársunknak, hogy a múlt év őszén már szédesben állt a kötet, melyben Oláh Gábor, Móricz Zsigmond levelek és más dokumentumok vannak Oláh Gábor tanulmányai között... Kötetben azonban még sem jelent meg. Hogy a múlt években, abban a korban, amikor valóban kibalt a világból és a magyar életből a szépség és igazság, nem jelenhetett meg ez a kötet, abban van valami végzet-szerű. Most azonban fel kell kutatni a lefoglalt Lehotay-nyomda anyagából és közkinccsá tenni ezt a könyvet, posthuma kötetét Debrecen nagy írójának, aki a népből jött, fájdalmas végzet-szerűséggel hordozta a magyar sorsot és műveiben is ott volt igazán nagy, ahol rettenetes Bakó Mihály világát, a piaci kofák, fuvarosok, szegény emberek életét örökítette meg.

Kiss István.

ban van külön szekrényben elhelyezve.

— A Gambrinusban működött még hosszabb ideig, nagyon szerette Csócsits Lajost, de a közönség is szerette őt... mindenki-nek Gyula bácsija volt... Egy esztendője esett ki kezéből a vonó és most elment maga is, felett az égen muzsikál az angyaloknak azóla.

Eddig az elköltöztött öreg cigányprimás története, mely egy örökre letűnt korban játszódott le. Ez a világ lehetett látszatra kedves, bevonhatta a romantika aranyzománca, de belüli beteg volt, halálosan beteg, pusztulásra érett dzsentrijeivel, duhajkedvű jogászyerekeivel, munkátlan, örökségtékozló, a népig soha el nem látó arisztokratáival együtt.

A mi éjszakáink is néha kivilágovirradatig tartanak, de ilyenkor munkaszünetünk mellett aggódva hajlunk az elgyötört magyar nép szívére és lessük, hogy tér vissza bele az életbe. A mi világunkban más zenét hallgat a fül: rotációs zűgását, kalapácsok ütmes koppanását, gépek lűktető ritmusát, az újjáépítés szent lárámját. Ez a zene talán nem olyan puha, édesen kiömlő, simogató, talán durvább, érdekebb, de nekünk mégis szép. A jövő zenéje...

Egy polgár feljegyzései

Szerénység, vagy gyávaság. Írta: Radó Antal.

Világéletemben könyv és tollforgató ember voltam. Az utóbbi években kiűtötték ugyan kezemből politikai ellenségeim a kultúra eme két legfontosabb tényezőit és ást, lapátot adtak a kezembe, de gondolkodásomat, illetve fantáziámat nem tudták elvenni tőlem. Ma már hála Istennek jogomban áll arról írni, amiről jól esik.

Elnyomatásom ével alatt sokat gondolkoztam azon, hogy az a tételesség, melyet úgy magamról, mint más polgártársaimról tapasztaltam, helyes-e? Szerénység-e avagy gyávaság volt-e az a nemtörődőmség mellyel a polgárság túrta az emberek millióinak a fasiszták által történt elpusztítását? Erről sokat lehetne vitatkozni. Nekem megvan erről a határozott véleményem és azoknak, akik ellenkező véleményen vannak velem, azt mondom, egyezzenek ki. Fogjuk rá, hogy a polgárság passzivitása kényszer hatása alatt volt olyan, amely miatt gerinctelenséggel vádolnak bennünket. Egyezségem azonban csak a multra vonatkozik, a jelenre és a jövőre egyáltalán nem. Ma szabadságban élünk, ahol kényszerítő körülményeket nem ismernek, tehát tnyaságunk nem menthető semmiféle szerénységgel. Az elmúlt nyilas-rendszer alatt nem kérdeztek meg bennünket, hogy mi a politikai hitvallásunk, vagy ha kérdeztek volna, ugyan ki merte ellenkezőjét állítani annak, amit az az átkos rendszer akart. A közeledő képviselőválasztáson a szavazás elől nem bújtak el egy demokratikus gondolkodó ember sem azon indoklással, hogy véleménynyilvánításában befolyásolták, vagy élete veszélyben forog. Bármitéle visszahúzóds most vetkes gyávaság lenne úgy magunk, mint felszabadított hazánk ellen. Az induló demokratikus pártok mind a szabadságot hirdetik, csak a cél eléréséhez vezet útban van köztük különbség és így szabadságra szavazni csak szabadon lehet.

A szerénység szép lehet a társaséletben, de nem engedhető meg a politikában. Edmond Rostand „Cyrano de Bergerac” című drámájában meghat bennünket Cyrano mondása: „A földön én ilyen sorsot találtam: Örökké sügtam, — s mindig hátul álltam.” Az esetben, ha a hős egy politikai drámában mondotta volna el ugyanezt, úgy meghatóds nélkül gyávanak neveznénk az illetőt.

— Rác Gyula életútja sikereken át haladt. 1908-tól Kassán, Miskolcon, Nagyváradon, Aradon és Budapeston nyert zenekarával országos cigányverseny. Ezüstkoszorúk, aranyérmek őrizték ezeknek emlékét. Itthon a jogászfűjűségnek volt kedvelt cigányja, de a lelkéhez a szegények álltak legközelebb. A főhercegek cigányprimása sokszor elmondta: csak az íg, hogy szegény embernek cigányzenéből is olyan kevés jut... ha nem kellene úgy a kereset: mindig nekik húznám.

— A cigányversenyeken nyert öt ezüstkoszorú és hét aranyérmünk jelenleg a Déri Múzeum-

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST, LEGMAGASABB ÁRON VESZ KOLLÁR órás KOSSUTH-UTCA 4.

Mult viselkedésünkről tehát vitatkozhatunk, de jelen cselekedeteinkről vitának helye nincs. — Hazánk újjáépítéséhez azzal is hozzájárulunk, ha a választási urnák elé állunk és lelkiismeretünk szerint leadjuk szavazatunkat polgárságunk megerősödésére. A harangzűgás örömet is jelent, nem csak elmúlást, min, ahogy a napi déli harangzó is a győzelem hírdetője.

Előterjesztés a növényorvosok képzés és kertészeti tanszék létesítése iránt

A Polgári Demokrata Párt Radó Antal főtárák előadásában tagértekezletén megbízta a párt törvényhatósági bizottsági tagjait, hogy tegyenek előterjesztést a törvényhatósági bizottságnak, hogy kérelmezze, miszerint a növényorvosok képzésének székhelyét és a kertészeti tanszék felállításának helyét Debrecenbe tegyék.

A növényorvosok létesítése, illetőleg képzésének gondolata eredetileg a Polgári Demokrata Párt debreceni szervezetéből indult ki, mely gondolat a minisztérium akaratából valóságá válik. A kertészeti tanszék, mely eddig a mezőgazdasági főiskolán csak mint üzemi kezeltetelt, szintén megvalósul. Az egész ország érdekében nagyfontosságú lenne, ha mind a két oktatás Debrecenben történe, mert itt a talaj sokneműsége miatt a gyakorlati oktatás legsikeresebben oldható meg.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szociessényinek SAS-UTCA 2.

BÚZÁT, rozset, árpát, tengerit minden mennyiségben VÁSÁROL az APAFI GÖZMALOM

FIGYELEM! Új varrógép, kerékár és grammosok kaphatók s mindenféle törött varrógépeket bevesz Horváth Ithamér műszerész m. Deák Ferenc-u. 9. Nagy javító műhely. Autógőhűgésztes.

Férfiruha - Nőkabát Férfiszövet-Bélésáru VÁGÓ-RUHA Piac- és Széchenyi-u. sarok

Fiú és leányka ruhát és kabátot legszebben készít Veressné Kecskés Margit Rákóczi-út 67.

Úszóg elleni búzacsvázáshoz PORZOL a legjobb Kapható: KONTSEK GÉZÁNÁL KOSSUTH-UTCA

Debrecen legnagyobb ékszerkészítő, ékszer és órajavitó műhelye HÓRA ENDRE Kossuth-utca 2. On még nem készítettett gyűrűt Hóránál? Arany beváltás.

Vasárnapi levél

a toll tisztaságáról

Nem a pártiember szél szavainból; a magyar sajtó, a szellemében és eszközében megújuló magyar újságírás érdeke iratja velem ezeket a sorokat.

Mert nem lehet szó nélkül elmenni olyan szomorú jelenségek mellett, melyek egyre jobban elburjánznak a demokratikus magyar lapok hasábjain, különösen a politikai rovatokban. Vegyünk elő sebtében egy példát. Az egyik újság azt írja. Kiss Péter egy politikai gyűlésen provokálta Nagy Pált, majd fejbeverte. Kérjük a felháborító eset szigorú megtorlását. A következő nap reggelére egy másik pártállású lap ezzel kapcsolatban így ír: Laptársunknak minden sora hemzszog a hazugságtól. Az említett eset éppen fordítva történt. Nagy Pál provokálta Kiss Péteret, majd fejbeverte. Kérjük a felháborító eset szigorú megtorlását. Az olvasó, aki véletlenül mindkét tudósítást olvassa, megdörmöli a szemét s egymás mellé teszi a két lapot: hol itt az igazság? És nem érti a dolgot sehogyan sem. Azt tudja, hogy valakit fejbeverték és azt is sejt, hogy nem lehet véletlen a két, egymással homlokegyenesen ellenkező tudósítás. Valaki tudatosan állít valótlan.

Vigyázzunk a toll tisztaságára! Egyszer már nemzeti katasztrófát okozott a becstelenségekkel teli újságírás. A hitlerista propaganda a „Mondj egy hazugságot százszor és igazság lesz belőle” elv alapján hosszú esztendőknél át tudatosan félrevezette a közvéleményt. Az, aki az ellenzéki újságírás darabka kenyerét ette abban az időben, jól tudja, hogy micsoda erőfeszítéssel dolgozott ez a — fájdalom igen csekély számú — halodálai azért, hogy olvasója a sorok mögött megsejtse az igazságot. Egyik — ma is megjelent — hírlap szerkesztőségét például több ízben erősen figyelmeztette a cenzura, hogy hagyjon fel a politikai beszámolóiban gondosan elrejtett fasizta-ellenes célzásaival, mert ellenkező esetben rövid úton végeznek az újsággal. Ettől fogva a lap novellákat kezdett közölni, szinte naponta. A novellákat azonban a politikai munkatársak írták s a könnyű szerelmi históriáknak látszó írásokba becsempézték az igazságot, a politikai és katonai helyzet valódi állását — míg csak be nem tiltották a lapot.

Köztudomású, hogy tavaly tavasszal minden ellenzéki hang elnémult a magyar sajtóban. Az irányított sajtó ezután teljes szembekötődést játszott a közvéleménnyel. Csúnya játék volt; az elvakított tömegeket könnyű szerrel vitte neki a pusztító tűznek. Csak most tudjuk felogni teljes méreteiben azt a romboló hatást, melyet ez a parancsuralmi sajtó a nemzetnek okozott. Most látjuk igazán, hogy milyen hatalmas kárt jelentett e nép számára a hazug betű.

A mult szomorú tanulsága parancsolóan int bennünket a toll tisztaságára. De a sajtó becsületére kötelez bennünket az az elfélt magyar újságírás is, melynek munkatársai embertelen üldözést szenvedtek az igazságot és amely olyan vértanukat tud felmutatni, mint Bajcsy-Zsilinszky és Ságvári.

A magyar sajtó felszabadult. Ez annyit jelent, hogy az írott betű roppant felelőssége most személyesen terheli az újságírókat. Az országépítés feladatai között vezető helyen áll a közönség nevelése, ennek pedig alapfeltétele: visszaállítani a toll megintott becsületét a tömegek előtt. Fiatalságunk széles tömegeiben ma is közömbös, vagy éppen ellenséges magatartást tanúsít demokráciánkkal szemben s a felnöttek jelentős része ma is legyintenek bármilyen pártállású lapra. Roppant feladatok előtt áll a magyar sajtó

s a feladatok legelsőbbje: megnyerni a közvélemény bizalmát, hogy ne gyanakvással, a mult keserű emlékeivel szájtáztában, hanem hittel fogja kezébe a demokratikus sajtó minden termékét.

Megtanultuk: a hazugság nem változtatja meg az igazságot, legfeljebb ideig-óráig tudja eltakarni. A magyar sajtó számára

ma első számú parancs a régi szabály: Hazudni pedig nem szabad! Még akkor sem, ha az érdekében állana valakinek.

Mert az igazi újságíró hivatása nemcsak a párt- vagy egyéb szempontok tűzön-vízen át való érvényesítése, hanem mindenek fölött az igazság szolgálata. Reményli József.

Ma van a Kisgazda Párt Ifjúsági Napja

A Független Kisgazda Párt ifjúsági szervezete ma tartja Tiszán túli Ifjúsági Napját. A legutóbbi és ifjúsági szervezetek is képviseltetik magukat ezen a napon, a közeli vármegyék pedig nagyszámú ifjúsággal vesznek részt.

Az ifjúsági napot a délelőtt fél 11 órakor kezdődő felvonulás nyitja meg, melyet 11 órakor naggyűlés követ a Bika dísztermében, ahol dr. Vattay László és B. Rácz István országos ifjúsági elnökök beszélnek. Fél hetőlők közös ebéd az országos és vármegyei kiküldöttek részére a Páll sörözőben. Délután 3 órakor „Ifjúsági Parlament” a párt előadótermében. Ezzel párhuzamosan a Déridűzeum dísztermében a Kisgazdapárti debreceni ifjúsági szervezetének színjátzó csoportja bemutatja Csiky Gergely Nagy-mama c. színművét.

Este 8 órakor díszelőadás az Arany Bika szálló dísztermében, ahol a párt ifjúsági szervezetének vidéki csoportjai népi dalokat, táncokat és balladajeleneteket adnak elő. Ez az első alkalom, amikor a népi művészetet a nép fiatal mutatója be. A díszelőadást reggel 6 óráig tartó nagy szüreti bál követi.

Debrecenben csak pár napra való szemnennyisége van a Világítási Vállalatnak

A szénfronton rohamosan romlott a helyzet és különféle korlátozásokat léptettek életbe, kényszerűen következett be a villamosnál is és veszélyben minden debreceni üzem munkája. A világítási vállalatnak szene — mint Pataky József miniszteri tanácsos, a városi üzemek vezetője közölte a „Debreczeni”-nel — pár napig, legfeljebb hétig, vagy kevéssel kevesebb, ha gyors segítség nem érkezik. A kereskedelmi minisztérium minden szemnennyiséget a vasutak számára foglalt le és Deb-

recen szemnennyisége sem érkezett még. A miniszteri tanácsos szombaton telefonon hívta fel az iparügyi minisztert, vázolta a nehéz helyzetet és gyors segítséget kért, mert máskülönben Debrecenben leáll minden üzem, gyár, nem lesz közvilágítás stb. Biztató ígéretet kapott, de kérdés, hogy ez valóra válik-e, mert ettől függ Debrecen gazdasági vérkeringése. Debrecen vezetősége más helyeken is eljár a kétségbeesítő helyzet javításán és elegendő szemnennyiséget kér minden fórumtól.

Szétvert fejű, kirabolt férfi holttestét találták a Bőszörményi úti sorompónál

A rendőrségnek jelentették, hogy a Bőszörményi-úti sorompó közelében szétvert fejű középkorú férfi holttestére bukkantak a járőrök. Az áldozat ruháját kifosztották, sem pénztárcája, sem okmá-

nyok nem voltak nála s személyazonosságát sem lehetett megállapítani. Kétségtelen viszont, hogy a gyilkossági tompavégű tárggyal hajtották végre. Az ügyben folyik a nyomozás.

Javítsák ki a pályaudvari nagyhidat!

A világítási vállalat telepétől a pályaudvarig vezető nagyalomási híd — mint ismeretes — a háború alaposan megrongálta. A köveket, az oszlopokat mind olyan állapotban vannak, hogy szükségessé válna a híd mielőbbi rendbehozása, annál is inkább, hiszen Derecske, Sáránd, Nagyléta, Mikepécs, stb. az egész bihari rész felől a gazdasági forgalom itt bonyolítottik le, a legtöbb szekér útja itt visz keresztül. Fontos gazdasági és közbiztonsági érdekek fűződnek tehát a nagyhid mielőbbi helyreállításához.

nagyhid újjáépítése során ne a Petőfi-térre mejjén ki magtört Lualakban, hanem egyenes vonalban a Varga-utca irányában haladjon. A nagyhid átépítésének megkezdési időpontj és lebonyolítása teljében a magyar államvasutak kezében van.

Ertesülésünk szerint a híd kijavításának, illetve átépítésének feladata a magyar államvasutak feladatkörébe tartozik. Bizonyosra vesszük, hogy a vasúti újjáépítési munkálatok során mielőbb erre is sor kerül.

Debrecen kereskedelmének külföldi lehetőségei

Az elmúlt héten érdekes előadást tartott Debrecenben két külföldi járt magyar kereskedelmi szakember, a Szabó fivérek, a Blanford Press Ltd. London munkatársai, akik az üzleti rutin és a külföldi kereskedővilág minden mesterfogását hosszú esztendőknél át ismerték ki, számoltak be tapasztalataikról és adtak útbaigazítást azoknak, akik szeretnék tevékenységüket az ország határain túlra is kiterjeszteni.

Kérdést intéztünk a híd átépítésének szükségességével kapcsolatban Kalenda Lóránt műszaki főtanácsoshoz, aki a következőket mondotta:

— A pályaudvari nagyhid újjáépítése valóban a MÁV hatáskörébe tartozik. Az átépítés szükségesszerű, hiszen a híd olyan karban van, hogy ez elkerülhetetlen. Terveink vannak arról, hogy a

A Kereskedő Társulat meghívására a Szabó fivérek szerdán este 6 órakor újabb előadást tartanak az Arany Bika dísztermében és ezen Ujlaky Sándor, a Kereskedő Társulat kitűnő elnöke mond bevezető beszédet. Ezen az előadáson a Szabó fivérek a legaktuálisabb kérdésekről fognak beszélni, nevezetesen többek között arról, hogy Debrecen kereskedelme miként kapcsolódhat bele a külföldi relációkba.

Vétel Csere Eladás
FISCHER IMRE
rádiótechnikus-műszerész mester és műszaki kereskedő rádió laboratoriuma
Révész tér 2.
Kisztemplom mögött
Műszereket vesznek.

Cirok seprő I a minőség nagyban kapható
Róth
kereskedelmi ügynökség
Széchenyi u. 21.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt hírei

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezlet lesz a párt helyiség előadótermében. Kérjük az összes párttagokat és tagozatok tagjait, hogy az ülésen feltétlenül és pontosan szíveskedjenek megjelenni.

A közéleti vezetőségi folyó hó 25-én, kedden délután négy órakor értekezletet tartanak a párt előadótermében. Kérjük az összes körzetek tisztségviselőit, hogy az ülésen pontosan megjelenni szíveskedjenek.

A Hatvan-utca páros oldalán, Piac-u. 1—29., Széchenyi-u. 1—57., Nyugati-u., Pásti-u., Reáliskola-u., Szepességi-u., Bajcsy-Zsilinszky-u., Kápolnászi-u., Simonffy-u., Halköz és Révész-téren lakó összes párttagjaink kedden délután félöt órára a párt központi helyiségében (Arany Bika-épület, félemelet) körzeti ülésre megjelenni szíveskedjenek.

A párt figyelemzetei összes tagjait, hogy a választással kapcsolatos összerási lap kitöltésének idejére minden szavazati joggal bíró tagtársunknak feltétlenül birtokában legyen a rendőrségi bejelentőlap.

A választási összerással kapcsolatos teendők ellátására a közalkalmazottakat a hivatalfőnököknek kötelességük felmenteni az igénybevétel idejére hivatali munkájuknak ellátása alól. Ezt törvényes rendelkezés biztosítja s így a közalkalmazott nyugodtan vállalhat megbízást az összerási bizottságban, illetőleg a szavazatszédő bizottságban.

A hajdúvármegyei szervezet vasárnap délelőtt 9 órakor vármegyei választmányi ülést tart. A tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A párt felkéri mindazon tagjait, akik az összerási bizottságba, illetőleg a szavazatszédő bizottságba delegáltak kaptak vagy arra jelentkeztek, hogy ma, vasárnap délután négy órára a párt helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Ezen az ülésen történi meg a körzeti elosztás. A meg nem jelenőket a párt hivatalból fogja beszoztani. Pártvezetőség.

Felhívom az ifjúsági szervezet minden egyes tagját a rendezőkön kívül, hogy délelőtt 10 órakor a nagyalomási előtt teljes számban jelenjenek meg. Ifjúsági főtákar.

Razzia a zsbivásárban

A debreceni rendőrség szombaton délelőtt nagyszabású razziaát rendezett a zsbivásár területén. Sorra igazoltatták az árusokat és azokat, akik nem rendelkeztek iparigazolvánnyal és nem a saját holmijaikat árusították, előállították a rendőrségre. Ugyanakkor előállították a közmunkakerülőket, akiknek közmunkalapja nem volt rendben, továbbá a feketézőket, láncolókat. Mintegy 60 ember állították elő, akiknek kihallgatása folyik. A rendőrség a közeljövőben sorozatos razzikkal fogja megtisztítani a debreceni ócska-piacot.

A Debreceni Őszi Vásár adománya a rokkant katonák művésztagjai számára

Megittuk, hogy a Debreceni Őszi Vásár vezetősége felajánlotta a helydíjbevételek tíz százalékát a most vége ért világháborúban megrokkant magyar katonák művésztagjai részére. Ma megjelent a vásár igazgatója Kövári Marcell ezredesnél, a hatodik honvédkörlet parancsnokánál és mint első részletet átnyújtott neki 31.900 pengőt a vásár és a kiállítók adományaként. Kövári ezredes meghatott szavakban köszönte meg az adományt.

Ócska vasat, fémet legmagasabb árban vesznek Szalon rugó kapható. Eötvös-utca 110.

BUNDÁK

nagy vásártétkben olcsón **SZEMERE** szűcsnél Budapest, VII., Erzsébet-körút 26. **MÁSODIK EMELETEN!** Allandó nagy készáru raktár; viszonteladókknak is.

Művészi ruhabemutató Debrecenben

Lendvay Ferenc, a Csokonai Színház rendezője készíti elő és rendez meg a Debreceni Őszi Vásár ruhabemutatóját

A Debreceni Őszi Vásár keretében impozánsan vonul fel Debrecen ruházati ipara. A város vezető műhelyei éppen úgy jelentkezik a részvételre, mint azok a törekvő kisiparosok, akinek nevét éppen az Őszi Vásárral kapcsolatban ismeri majd meg a közönség. A ruházati iparosoknak az volt a kívánságuk, hogy már csak a Vásár nagy idegenforgalmi jelentőségére való tekintettel is, ruhabemutatót rendezzenek a Vásár tartama alatt és e kérdés művészi megoldására ifj. Lendvay Ferencet, a Csokonai Színház feleltette tehetséges fiatal rendezőjét szerződtette a Vásár vezetősége.

Lendvay Ferenc már hozzá is fogott a munkához, mert az a törekvése, hogy kellő időben készüdjön el a nem könnyű anyaggal és a Vásár megnyitásakor már tökéletes munkát tudjon produkálni. Erről így nyilatkozott:

— Szűcsmesterek és nőruha-készítő iparosok munkájuk legjavát bocsájtják rendelkezésemre abban a törekvésben, hogy szépet és művészi tudjak alkotni. E munkámban segítenek a női kalapszalmonok tulajdonosai, azután az illatszerezek, a bijouteria-készítők, a női fodrászok, sőt még a mikertészek is, akiknek egyik kitűnő exponense rendelkezésemre bocsájtja rendelkezésemre, hogy lehetővé tegye, miszerint az Arany Bika-ban megrendezendő ruhabemutatókat csak virág-illatban, hanem valóságos virág-erdőben rendezzem meg.

— Külföldön, Párisban, de Budapestén is, magam is közreműködtem azélett ilyen bemutatók megrendezésében és tapasztalataim alapján, de művészi elgondolással is olyanra tervezem ezeket a bemutatókat, hogy ezekkel emeljem a Debreceni Őszi Vásár látványosságának színvonalát.

Tankönyvek

előjegyzését az összes elemi- és középiskolák részére felveszek. Fűzetek, iskolaszerek nagy raktára **Szikszay-nál** Püspöki palota

Cserép, tetőléc, gerenda, parketta, cserépkályhák, téglá kaphatók bontásból. **Hunyadi-utca 10.**

Lengyelbundát, bekecset készít, javít, fest, alakít **Rákóczi Mihály szűcs m.** Piac-u. 58. I. em. Volt színházudvar.

Szülőanyák figyelmébe! Többévi Demkel gyakorlattal rendelkezem, privát szülést válllok. **Herceg Géza okl. szülész.** Lakás: Fűrdő-u. 5.

Megnyilik a napokban ismét **Tóth Julika** kőszimert étterme Kossuth-u. 11. alatt.

1. 42-es duplataip cipő (ferfi) eladó, Vasárnap reggel 9-12ig Hadházi-u. 35. Balla 11-1405

ELADO egy fekete zakó csikós nadrággal és egy női felhúzó. Vár-u. 8. szám. Hatal az ulvarban, 3 ajtó balra 11-10

MODERN új konyhaburor eladó. Széchenyi 21-11-7

BOMBASERÜLT ezernyi eladható. Vár-u. 2. I. em. 2. 11-6

KÉT írtáskönyv, sok recept, kirakat ablakváz, igazsági komot, 180x85 fé. HÉSZKAVAGOGEP motorja a szerelhető eladó. Rakovszky 1 11-1282

ELADÓK vaszonzővőpáncs eladók, bordák Sinsy Miklós 28 11-1425

ELADÓ kaménya felhúzó, kisolt bombázott, nagy tükör. Szobozsai ut 14 11-1208

ABLAKOK spalettával, gerenda, téglá bontásból eladó. Simonyi ut 15 11-15

NOI városi bunda eladó. Arany János 25. Délután 4-ig 11-1547

ELADÓ 3+1 rádió vagy elcsereendő elemért, vagy kerékárral. Thaly Kálmán 4. kettőt csengéssel 11-1546

TASKAGRAMAFON eladó. Miklós-u. 2. szám 11-1401

EGY drb félbunda eladó. Péterfia-u. 50. sz. 11-5

GYERMEKKOCSI mely steppelt eladó. Darabos-u. 52. sz. 11-1422

ASZTALTÜZHELY eladó. Hecsermenyi-ut 8. 11-1359

EGY pár új vilkós duplataip 4-es csizma eladó. Szeremlei-u. 8. 11-1349

ELADÓ egy 4 csöves Orion rádió. Duszegi-ut 32. 11-1378

BARÁTOK serszámok eladók. Marothy György-u. 12. sz. 11-1371

SIRAFKOCI konyha eladó. Hatal az udvarban. Piac-u. 29. Pizareski. 11-1372

NOI telikabát, asztalparhet eladó. Boldogfalva-u. 16. sz. 11-1390

GYERMEKKOCSI vilagos mely steppelt eladó. Varga-u. 29. Horvath. 11-1391

KET darab jökrban levő egy eladó Jozsef kir herceg u. 35. fűz. II. feljárt. 11-1394

SÜTŐTÖK av melado Miklós-u. 10. 11-1361

ELADOK hordók, varropes, masza, közeli szobale lakas. Házesszel kezelő felvezek. Jozsef ember kvartélyt kaphat. Sina Miklós-u. 23 11-1283

ELADÓ egy 2 személyes szalon. Péterfalva, 3 utat kerék. 1 csikó noi bunda, 1 férfi drapp öltöny, kvartélyt, pa. 1 rádió 2x1, 42-cs búrgeri. érdeklődni 8-11-12. Csérka-u. 7 11-1355

16-18 gerenda, kettő nyas ajtó, egy masza eladó. Kadocsa-u. 5 11-1344

ELADÓ 2+1-es nagyteljesítményű rádió. Kishegyest ut 32. 11-1342

ELADÓ 2 darab 500 literes fahordó, Pesti utca 37 11-1338

ELADÓ ruhazekreny, ebéd löszekény, asztal, nagy tükör. Bathány-u. 10. 11-1277

ELADÓ egy 200 mm göré egy cserép kályha. István ut 14. sz. 11-1201

ASZTAL tükörel eladó. Szondi-u. 25. 11-1206

ELADÓ kettővas teljesén 1 szeker, kerekelt hiányoznak Jókai-u. 11. 11-1200

ELADÓ 1 drb kettővas fűvörös szeker Agárd-u. 20. szám. Kise. 11-1200

BEARONÓ felvételt. Jozsef kir hgu. 53. 9. ajtó. 11-1360

VILAGOS kaménya hűlő és fekete öltöny eladó. Simonyi-u. 25. 11-15

SZEKERÉNY, tükör, zstros bádón 30 literes eladó. Hajdu-utca 4. 11-1354

EGY rekami eladó Kossuth utca 61. ható épület. 11-1359

HÁLÓSZOBA testelt eladó. Vigadóu Mihály-u. 8. 11-1353

HAKOMAJTOS zekreny, bucsor, íróasztal eladó. Bó szormenyi-ut 11-a. 11-1365

ELADÓ gépel, 20 HP Fordson traktor, egy 24 kalapácsos mindent örlo daráló, egy 17 1/2 HP Ganz villany motor, a gépek üzemben megtekinthetők. Cserébe le adom vagy megveleire kersek egy 25 vagy 30 HP-s szivószámpot, egy 8 vagy 10 HP eredeti gőz magánjárót, lehetőleg 30 éven aluli, egyeztet szerint. Csorvász darálómalom, Hajdunánás 11-1350

INCOSAGCSERE (12)

TÜZIFAT adók cukorért, mézért, szalonáért, ritkákért Kossuth utca 63 12-1005

ABLAKOK spalettával, gerenda, téglá bontásból eladó. Ugránóti egy vaskályha is eladó. Nyil-u. 101 11-1374

ATMENETI szep férfi kabát zairért, ezalonáért eladó. Kigyó-u 15 12-1226

KORPAT cserélek zairért, diákok vezek fel. Honvéd-u. 81. sz. 12-1222

ASZTALPARHETET cukorért kersek megveleire Vágo László Teley-utca 71 12-1174

JOKARBAN levő teli pontgolyát vennék szalonáért. Cimet kérének. Szalonán jellege alatt a kiadóhivatalban. 12-1197

ZOMANCOS tüzhelyt cserélnék teli kabátért, közep-termetre. Csapó-u. 27. 12-1193

HAROM hónapos angol malacot adok cserébe arpadt, krumpit, zsiradékért és bármilyen élelmiszert. Károly Feenc Jozse-ut 34-b. 12-1191

EGYLOVAS szekeret, kettővasért elcserelek. BThien-u. 55. sz. 12-1186

NYULKETEKEZT hasáb- vagy szerszámakot adok. Kies. Ceillag 18 12-1376

KEVESET használt citrom halozsoba bútor adók annak, aki megrongált házat rendbe hozna. Érdeklődni Klapska-u. 7. 12-924

ELCSERELEM 37-es kigyó- bór magas sarkú cipőmet 38-as fekete cipővel. Eotvos u. 57. 12-1073

EGY 50 l új mezoskannát mézért elcserelek. Piac-u. 59. I. e. II. lépcső. 12-1325

HAROMSZAZ drb nagyméretű cserép búzaért esetleg pénzért eladó. Döszeg-ut 5 km-nélkise. 12-1322

LEPEDŐT, olajat lisztért, telikabátot öltönyért cserélek. Vende-u. 65. 12-1317

KÖZPETERMERE ferihűtőhöz cserélek, tüzfűtő. Pech-u. 10. 12-1203

INSULINT és kombinált adok élelmiszert, vagy pénzért. Cim a kiadóban. 12-1367

KORPAT adok, krumpit, Vilmos huszarezred-ut 3. 12-1385

DIVANYRUGO ruhaneműt eladó Péterfia 18 12-5

TOKES FOTO PÜSPÖKI PALOTA

VEGYES AJANLAT (14)

HASZNALT bútorok és ruhaneműk vétele és eladása. Juhász, Hatvan-u. 29 14-874

ABERKAPAR, kerekpáncsok nagy választékban. Varrógép javítás és eladás. Károlyi, Magos György-utca 9. szám 14-822,9,25

MOZAIKLAPOK, aholitlene zek kaphatók a Debreceni Műkogymartal, Furdó-u. 2. 14-545

ETERNIT pala butorra, portálra, ablaküveg helyett. Pápai-földözög uzenben, Rakóczi 12. Ugránóti, telve szunk 14-834

MARKAS olajtömlőnyek olcsó árban kaphatók. Beszler, Buri-u. 15 14-1146

KÜTFURAT, kütüvattuy javítás vállal Kise kultúra, kütüvattuy eladó. Nyil-u. 117. sz. 14-1240

FIGYELEM, Haznádt férfi és női ruhát, ishermenüt, férfi és női cipőket vezek és eladók, a lakásokom és rongyokat is nagymennyiségben vezek és eladók. Zagyva, oszeres. Thaly Kálmán-u. 11. 14-1200

ELADÓ hegesztő pisztoly, 4 csöves centrifugál szivattyú. Vezek auto, motorkerékpár alkatrészeket, gumí arut és műszaki cikkek, szerzőmokat és szerezőgépeket. Szobozsai, Széchenyi-u. 24. 14-1189

NAPRAFORGÓ és tengeri részbe kiadó, Piac dűlő 49. 14-1314

CIRKA 150 g szalma, 100 g tölör, egy tölörben eladó, 2 hold köles, rezses botkari-tára Piac dűlőn kiadó. Kossuth-u, hémfötöl. 14-1271

BORSAJTÓ bérbe kapható. Eotvos-u. 25. 14-1264

ZONGORAT megbízható el adók, zongorát, pianinót bombasérültet is vezek. hangolas, javítás bérlet. Bathány-u. 1 emeleten. 14-1258

ÉPULETEKET bontásra vezek vagy anyagrészt le-bontom. Liget-ter 20. Kincseshegy 14-1340

VEGYES KERESLET (15)

MOSOTT rongyot vesz 12. punk nyomdája

Banzint minden mennyiségben veszünk, Tiszántúli Könyv és Lapkiadó Rt. Jozsef kir. herceg-u. 1. „Debrecen” nyomda, ék-1287

BORSZOLÓ 2 éves gyökere-rost kersek 15.000 darabot ózai szállásra Aradánia-tókat a fajta, ár, mennyiség jellese a kiadóhivatalban. Buzsáczka kerem István utca 15-7301

GAZDÁLKODÓK vezek, Cim a kiadóhivatalban 15-1409

SZEMESKÁVET, teát kistelben is vezek. Vagyon-mento, Bádógos-u. 15-842

TOLLAT, nyapuit, nyersbort vezek. Pesti-utca 1. Hatvan utca sark. Szathmáry 15-849

KIFOGASTALAN állapotban lévő rovid vörösróka bundát vezek. Magos György-ter 21. sz. 15-1090

GRAFOLÓGUS nő Széchenyi-utca 19. szám alá költözött. 15-1121

AZONNALI megveleire kersek agyodronyokat, madracokat, képramákat, márkás ruháit, festményeket, háztartási hűtőgépeket és edényeket, arany és ezüst tárgyakat, fogszázkészítőt. Püspöki-palota. 15-1328

MUNZAKI anyagokat, gépeket, golyócsapagykát, auto alkatrészeket, autót és motorkerékpár gumikat, villanymotorot, gépziót, legmagasabb napi árban végzőr Magyar Muzikai Kereskedés Piac-u. 21. 15-660

VEZSEK varropógépeket hibásat, hiányosot minden alkatrészt varropót aljakat. Kossuth-u. 61. 15-1309

CSILLAGSZATI könyveket, optikaszereket, lenecskéket, tavaszveket vezek. orvosi könyvek eladók. Settle bérház II. lépcső V. em. 4. 2-6. koozt. 15-1298

ELCSERELEM Szent Anna elején 2 szoba konyvlat, 1 szoba konyháe lakással. Kandia-u. 15 7-17

ISTALLÓkád, több lakás egy marhának. Ajánlatot: kezdemlyesen vearnap 11-125. Hétfőn 12-5-ig írásban bármikor. Péterfia-u. 45. II. em. 2. 7-1338

KAROLY Ferenc Jozsef-ut 7. alatti sarki ház helyre-állítáért hosszabb időre bérbeadó. Mody László Központi egyetem. 7-1178

VEZSEK varropag fejt, aljat, vagy bármilyen alkatrészeket. Sarló-u. 12. (Arpad-terből). 15-1288

BITUMENTET veszünk. — Arany Bika igazgatósága. 15-1248

IRAKTORHOZ potkocsit 4-5 helyt használatra, bérbe kereset. Ajánlatot kirtaktor jellegre kérem. 15-1287

HIBATLAN, márkás rovid zongorát, vagy pianinót megveleire kersek. Részleteit ajánlatot „Zongora” jellegre kiadoba kerék. 15-1204

BDES mustot, melyik frissen forr vezek. Vojth Péterfalva 3. 15-1360

ANGORA fonalat, grapiut vezek cim a kiadóban. 15-1330

HASABOS tüzfűtő nagytelben vezek. Rakóczi-u. 39 15-1374

SUSZTERGÉPET vennék, esetleg elemért. Belem jellegre a kiadóba 15-2

IDOSEBB gyermektelen házaspárnál vagy magános ur nőtől othont keres jölelki megbízható, vidéki házaspár, megélhetés biztosítva. Cim a kiadóban 15-1537

BUTOROZOTT SZOBA (6)

KOMOLY férfi kvartélyt kaphat Dobó-u. 9 6-1098

KÜLÖNBEBARATU butorított szoba kiadó. Cim a kiadóban. 6-1158

ÚRSÁJ butorított szoba egy urnak eladó. Miklós-u. 45. 6-1140

BUTOROZOTT szoba kiadó 2 rendes diáknak vagy nagyszobor lakással. Cim a kiadóban. 8-1568

KVARTÉLYRA hatalember felvételt. Szegefi 15-1596

KÜLÖNBEBARATU butorított szoba 2-3 személynek kiadó, Diófa-u. 30. 6-1125

KERESEK butorított szobát 3 személy részére konyha használattal Piac-u. és környékén. Arany János-u. 4. I. 6-1128

EGY butorított szoba konyhával kiadó, egy két személynek. Bószormenyi-u. 6-1276

SZERETEMHEZ közel különbejáratu butorított szoba kiadó Andrássy-u. 6 6-1312

BUTOROZOTT szoba kiadó 2 férfinék természetbútorít. Darabos-utca 56. 6-1281

KIADÓ butorított szoba komoly intelligens férfi részére, közel az állomáshoz. Szabó Kálmán-u. 38. 6-1381

KÉT hatalembernek külön szoba kiadó. Rakovszki 21. 6-1421

KIADÓ LAKAS, ÜZLETHELYISÉG (7)

SIMONYI uton két villa (36-27. számúak) felépítés ill. rendezéshozatal esetén bérbeadó. Mindkét villa két két családnak alkalmas. — Értekezni délután Piac-u. 75. Ugránóti iróda vt-1213

HAROM szobás modern központi lakáskomott butorral, élelemmel együtt átadom. Valaszt sürgős jellegre a földkiadoba. 7-1126

KETTO szoba konyha Simonyi uti lakáskomocserélendő egy szoba konyhára a városban. Cim a kiadóban. 7-42

INGYEN lakást adok Porozsly-uton elegere ház-mesteri teendőkért, fiatal párnak Értekezés Kossuth-u. 28. emelet. 7-1224

HAROMSZOBÁS Leváros lakas rendezéshozat kiadó Cimet kiadoba kerék „Beváros”. 7-1290

GYERMEKTELEN párná magános szeszony hűlő lakást kaphat kevé háziműnk kéért. Szilvásfalu-ut. 15. Falóger mellett. 7-1165

EGYETEMNÉL háromszobás komfortos lakáskomott elcserelem belterületi két- vagy háromszobásra. Érdeklődni Csapó-u. 26. Feuer divatárúzet. 7-17

KIADÓ Nyil-utca 102. séruit ház, esetleg eladó. 7-1187

NEGYSZOBAS beköltözhető, legnyomra séruit lakáskomott rendezéshozatallért megosztanám. Dr. Klein Imre ügyvéd, Miklós 6 7-1362

LAKAST ad magános férfi kevé mosásért rendes nőnek. Cim kiadóban 7-1414

KAKTARNAK betonozott pince kiadó Darabos u. 7-1412

EGY nagy szoba esetleg konyha használattal kiadó. Temető-u. 14-a 7-1518

ELCSERELEM Kossuth-u. nagy szobám, kisebb szoba konyhával, Korticot vállalk. Kossuth-u. 69. 7-1295

JÖGMENTELŐ tüzszertűt árnyal és be rendezéssel átadom, cim a kiadóban. 7-1261

ELCSERELEM Szent Anna elején 2 szoba konyvlat, 1 szoba konyháe lakással. Kandia-u. 15 7-17

ISTALLÓkád, több lakás egy marhának. Ajánlatot: kezdemlyesen vearnap 11-125. Hétfőn 12-5-ig írásban bármikor. Péterfia-u. 45. II. em. 2. 7-1338

KAROLY Ferenc Jozsef-ut 7. alatti sarki ház helyre-állítáért hosszabb időre bérbeadó. Mody László Központi egyetem. 7-1178

LAKAST ÜZLETHELYISÉG (6)

JÓ családból való szőlő állat ember részére kiunbejáratu butorított szobát kersek. Magas bérrel jellegre a kiadóba 8-57

ÚJONAN festet 2 szép nagy szoba előszobás lakást, eladó grüncelcsel. Számó-ni-tunál 2 szobás grüncelcsel. Ondódnó negy hold oszlatyú föld, városához közel két hold termő szőlő. Patay-iroda Csapó-u. 19. 18-1103

KÉT drb 220x150-as béltű üzletigazt varedononként ajtókat üvegezte. 5 drb 220x150-as béltű szoba ajtó 4 drb 140x110-es ablak, 13 m. hosszú 6 m széles épület faanyagra rá való cseréppel. Cim a kiadóban. 16-1130

EGY egyes ablak üvegezte, egy üveg nélküli eladó — Budósó 46 16-1411

HUSZONGTEZER óceka tégla- és egy téglaiban eladó. Margit-u. 6 16-1981

ELADÓ lebombázott épületből ajtókat, ablakok, fa, deszkák, téglá anyag, 8 méteres káskamara. Érdeklődni a Miklós Szent Anna-u. körzetben 8-1403

MÁJGÁNOS nő butorított szobát keres lehetőleg belvárosban agyennelvil Jutiska cimre Szégy utca 17. 8-1398

ÜVEGFAL és ajtókat épüvegei eladó. Luther-u. 41 16-1291

KISEBB méretű ablakok eladó. Nap-u. 9. 16-1272

VAS vitzartély oszvekek eladó. Hatvan-utca 31. 16-12593

ELADÓ téglá, fa deszka léc olomozó WC, felszerelés, fűrdő kályha ereszcsonatorna Deak Ferenc-u. 15. 16-1257

EZER drb k'is m. cserép eladó. Kurbuc-u. 54. 16-14

KÉT drb 2 méteres svinvas eladó vagy ytergierit elcsereleendő. Balintpap-u. 6. cserélendő. 16-1400

ELADÓ 2 új ablak 95x130 cm. Tüspud-u. 2. Homokkert. 16-1382

HÁZ ÉS TELEK (6)

BALATON mellett 200 név szögöl telek eladó Auruzsta Szanatórium, porta vt-900

ELADÓ házazék Ondódnó 2 hold föld, egy hasas koca, egy teuszéskan. Honvéd-utca 17. szám 9-1127

ELBONTASRA séruit házat vezek. Cim a kiadóban 9-1143

BÉRHAZ kettőemeletes, város sziveben eladó, Értekezni Klein ügyvédnél, Miklós utca 6 9-40

TELEK (Simonyi után) villa negydedben. 25 ezer téglával, kis csaldái házuert elcsereleendő. Téglá felesben kitermelésre átadó. Faragó utca 23. sz. 9-25

GAZDÁLKODOK előcserelem Honvéd-u. 69. sz. házamat földdel, értekezni Vende-u. 32. sz. 9-179

BEVÁROSBAN házahly 5 hold fekete föld eladó. Magos György ter 15. Pesti 9-1357

ELCSERELEM Mester u. 46. 3 utcára nyilo bombasérült házamat jókarban lévő kisebber. Érdeklődni déli 12 órátkl Mester u. 36. alatti 9-1416

BALASSA-utcan Komlóssy-ut mellett, házahly eladó. Cim a kiadóban. 9-1099

CSALÁDI házat megveleire kersek, ajánlatot István-ut 32. sz. kerék. 9-1093

BOMBASERÜLT házat vállalkozó bármilyen nagyszobánantagsával együtt jöben. Téglá is, megvelem. Miklós utca 18. Nagy Károly kömuvesmester. 9-1202

KÁREM Papp János vizitállásnyelző, aki Kolostvárról jött, ez év június 14-én. Jelenkezzen Oroda-u. 4. levele van a szüleitől 13-1183

BÖRKERESKEDO ípparal rendelkező egyent kersek. Cim a kiadóban. 13-1109

HAJNAL János Imre hadnagy. Körösnyagyháruy. — Kéri bajtársai lakiméit, kik 1939 szeptemberében végeztek kőzetparancsnoki tanfolyamot Kassán. Mészáros utca 2. Bélyegköltészet megteritem 13-536

TISZTVISELŐ család egy-két felnőtt diákok, egyreim hallgatót, természetbeni illetemért fűrdőszoba, használati konyha és lakás, eladó. Varga-u. 7. 13-1302

GAZDASÁGI iskolás vagy egyetemi hallgató teljes eladást kap. Hadik-u. 15. 13-1267